

688 razy mycie ręk za mniej więcej 60 groszy

oto rezultat starannie przeprowadzonego eksperymentu 1/2 funtem mydła „Kollontay” znak ochronny „pralka”. Czy to nie pouczające? Taką oto tanią jest właściwa pielęgnacja ciała, gdzie natomiast się mało myją, tam lekarz jest częstym gościem i wydatki są duże. I takż prziemna jest ta aromatyczna, śnieżnobiała i zawierająca glicerynę pianą tego wyborowego mydła, a jak szybko czyści wszystko i dezynfekuje jednocześnie! Fabryka Kollontay'a — największa nieskartelizowana fabryka mydła w Polsce, wyposażona najnowocześniejszymi środkami pomocniczymi, pracuje z jej całą organizacją i z najlepszymi iet fachowcami stale dla dobra Szanownych Gospodyń domu. Kupujcie, Szanowne Panie, dla własnej korzyści tylko mydło „Kollontay z pralka”, który otrzymać można w każdym lepszym sklepie.

Mydło Kollontay

Zastępca: I. Lewkowicz, Częstochowa, ul. Narutowicza, 15. Złoty medal na wystawie w Katowicach 1927 r.

שנים פון געריכט פערחהמ'ס די קהלה עטיב מיט אלע זאכען, דאן איז ער אהעק און שוהל און צו די ערשטוינג פון אלע אנהענגערע האט ער גער-חתמ'ט דעם ארון הקודש מיט די ספר תורות און שבת און גושט געזען אין האט צו לעבען.

דער דעזיגער חילול הקודש האט ארויסגערופען א פערשמענדלעכע אויפ-רענונג ביי דער גאנצער יודישער גע-העלקערונג און היינט געכאפט דעם אמת'ן פריץ פון אונזערע מנהיגים. אוקס.

שוין צו פערדינגטן

2 צימער מיט א קיך און 3 צימער מיט א קיך מיט אלע געקוועהמליכ-קלימערן.

ערקוינגען: ul. 3-go Maja 11, telefon 351.

צו פערדינגטן א גטוטרב

ביי דער טאוואראווע סטאציע אויף א קאמפארטע אדער קערבאטשאריק.

ערשטערע ביי 6 רובל: בקראקאוישע קאמפארטשקן נר. 45.

סיווערט געזוכט א פרייריי

צו א 3-יעהריג קינד ערקוינגען וך אין דעקאציע פאר L. דער קאמפארט האט לויט א גע-ערקוינגען וך אין דעקאציע פאר L.

הרועפיץ

פאר גמיינט-חובות פערחהמ'ס דער קאמפארט די ספר-תורות.

עס זענען שוין לאנג געהאפט די מעשים פון אונזערע דעזיגערע העלבע ציפגען וך אויס מיט קאמפארטש-ציץ און לעכטשעצונג פאר דער ווי-שער געזעלשעפונג.

די לעצטע שעה און אפער געשעהן זוא אונזערער קאמפארט און א חילול-הקודש האט און געכנישט גע-הערט געזען בכל תפוצות ישראל.

פאר א ציט צוריק אין צווישנער-פען געהערן א פערמאלונג פון הי-גע בעלי-בתים, האו עס און געטראכט געהערן די פראגע חו אויף צו רע-סאמערן די חונע שוהל, עס און אויסגעקליבען געהערן א קאמפארט. האט האט געזעט זאמלען געלד צו-שען דער יודישער געזעלשעפונג.

די דעזיגערע הענגען שער דעם גע-פען גימען נישט געהעלט ארויסלעזען פון די הענד און זי האבען וך גע-נומען אדורכגעהערן דעם רעכענען.

הענגען זי געשעלט די אלע מי-פערמאלען ביי א געזעסן ס. ואהרדוקי און אויסגעשעלט העקסלען, העלבע זענען פראטעסטירט געהערן. הען די יודישע געזעלשעפונג האט וך גע-פרענט האו עס זענען די געלדער הא-גען די גמאים נישט געזענטערט.

זענען שוין האט אפער דער בלע-סער געזעלשעפונג.

דער קאמפארט האט לויט א גע-ערקוינגען וך אין דעקאציע פאר L.

אונגעוויקערע פאראינטערעסירונג מיטן רעפערט פון זאב ושאכאפאנסקי.

דער רעפערט פון זאב ושאכאפאנסקי אין אונ-זער שטאט, דעלבער קומט פאר קומענדיגן די-סטאט און קאמפארט, האט ארויסגערופען א פער-שמענדלעכע פאראינטערעסירונג און עס איז שוין פון דער הינער יודישער געזעלשעפונג.

ושהגעשענען האט סענענדיג מיט זינען רעפערט-מען ארויסגערופען דעם געזעסן אינטערעס, אי-פערהייט געזען די יודישע העמען און ישראל און געהאט צום הארען, הימקענדיג און ער איז דער אהינגער נוכטערער און לענגער פאליטיקער, העלבער געהערט די סאמען מיט זינען געזעלשע-רעקען און שרם רעקען.

איצט ביי די אונגעשטרענגטע לאנג האט הערשט און דער און-ישראל פאליטיק זונט דעם לעצטען שריט פון דער גענעלשער רעגירונג, איז דער אי-טערעס צו די רעפערטען פון דעם רעזולטיטיס-שען פארער געזעסן נאך געקער, און איבערשט האו ער קומט לויטען שוויגער יודישע הערען א אויפריכטונג און עהרליך הערען הענגען דעם מצב און א"י, און די אויסנומען אויף דער צוקונפט פון יודישען פאלק און זינען און-ישראל.

די שטענדיגע פאראינטערעסירונג זענען דערנאך געהר געזעסן מיטן ענקום פון דעם גרויסען פוה-רער און זינען רעפערטען הערען געהארט מיט דער גרעסער שטאנונג.

פון דער האנדווערקער-באנא.

א גרויסע פריער העט ארויסגעזען ביי די האנד-הערקער די יודישע, אז די האנדווערקער-באנא האט הויער געקומען פון רעזולטיטיס-פערבאנד א לאנג-טערעסירונג חלואה פון 20,000 זל.

די רעזולטיטיס געלעזער זענען געשטומט אויף חלואה פאר די האנדווערקער מאסען, האט געפונען ויך און אוועקגע, כדי צו קענען פוהערן זינען הער-שטאמען.

די האנדווערקער - באנא זענען געשטומט ויך האט אפער אלע געפער און געקומט דאס פולע צו-פרייען שראנג די געזענדיגע און אקטייע ארבייט פון דער פערמאלונג מיטן פרעזעס ה' ש. נייעסי-רעסען און דער שוויץ, דורכשער געזענדיגע און דורכשער שטראקענדיגע אלס פרעזעס פון דאס.

מבשר וואך.

מושהד געזען און און לעקאל פון קלימנע-דער-פערמאן אלפער פארק 13 פארנעסעסען א קאמפארטען פון א רעהע פראנצויזישע, האו עס און פוהרן און אונזער שטארט א אקציע פאר דער פערמאן הען.

אין קאמפארט זענען ארבען פארשטעהער פון אלע חונע יודישע ספארט-פערמאנען.

50000000

PAR NOSZONYCH W EUROPIE JEST GWARANCJA ICH DOBROCI

REZINOTRUST

Dla czegoż produuje wrednie

PEPEGE

Dlatego, że udoskonalone śniegowce i kalosze marki „Pepege”, mimo niskiej ceny, wyróżniają się bardzo gustownym wykonaniem zewnętrznym i długo zachowują początkową wytrzymałość formy i barwy. Są pozatem bardzo lekkie i zawsze łatwe do włożenia.

ŻADAJCIE WSZĘDZIE TYLKO Z PODKOWA

PEPEGE

Bodaktor Izrael PŁOCKIER

ברית הציונים הרביוניסטים

בפולניה, סניף ציוניסטי.

שבת דעם 20 ד. ה. האלכ 3 נאכט, קומט פאר אין לאקאל פון דער ציוניסט. ארג. א פערזאמלונג זענען דער געפארשטעהער קאנגרעס-וואהל-סציע. סעך חברים הערען דרינגענד אויפ-געפערט צו קומען.

SZKOŁA TAŃCÓW

baletm. K. KOSTECKIEGO w lokalu własnym ul. Waszyngtona d. Jasna 49.

Uczy „Ostatnie nowości” oraz tańce zwykle w kompletach i pojedynczo. Zapisy codziennie od 10 rano do 9 w. Sבת, ד. ה. 20 גורדיען און יעדען אנדערן פרעקטישע לעק-ציץ פון 8 שעהד ספציעל פאר דער יודישער געזעלשעפונג.

KOWALSKINA

USUWA NAJŚILNIEJSZE BOLE GŁOWY

FABRYKA GOSPODARSTWA FARMACEUTYCZNEGO AP. KOWALSKI WARSZAWA, 5

CASINO.

היינט דאס וואס שטענדיגע און האט נישט געזעהען די שטערנס פון פוילען און אמעריקא אויסו עקראן האנא ארדאנובנא, פוסטער סימא נארמא שערטה, קאראל האנוש, זשאן זשילבערט

REWJA HOLLYWOOD

פאטעסטישע ארגיע פון 5:5ט, בעקענענען, קלאנג, געזאנג, טעניז און מוזיק אין 24 אקטען. צום ערשטען מאל שפילען פוילישע ארטיסטען צוזאמען מיט אמעריקאנער סטארען.

25 סטארען! - 200 גירלס! - 15 נייטעסען שלאנגערן!

PAT ; PATACHON W OPALACH

פון שבת דעם 20 ביי דינסטאג דעם 23 גורדיען. די ליבערינג פון פובליקום, אונטערנדיכעריכע הומאר - קעניגען

10 סענסאציעלע אקטען, פול מיט שרודערלינגען הומאר. [אויף דער סענען: סענסאציע האט און גאנצישט געזען! ערשטקלאסיער אייראפעאישער אנסאמבל: בערי עס קינג די פוילישע יוועמינא באקער, 9-יעהרונג טענענערן יאשא, אמערוקאנענער טאני-דוקס, ארטיס-טישער טייל פון ברודשעסקי, דוקס באיאראסקי און וואראקאוישעקא, ארטיס-באיאראסקי.

DZIEWCZYŃKA z HAWANNY

סאלאן - סענסאציעלע דראמא, אין העלבער א יונגע און שעהנע אנגעזינען האט ענטדעקט א באגרימטען-באנדע.

איבערן פראגראם: קלאנג-גייטעסען און סלאנג-וואך. אקטועלעס פון דער וואך.

KINO Szalona przysięga SŁOŃCE

Ogrodowa 26.

היינט פרייטאג צום לעצטען מאלו דראמא פון דער וועלט-מלחמה! אין די היינט-דעלען: בארבראע בעדפארד און קאנוויי שערלי.

איין דער סענען: געזען שלענער - רעהי ISKIERKI OZĘSTOCHOWY ארעקסטער, פראלאג, טענענער-דוקס, שאקאוסקע קאמיע וועלענדיקא, מורח-טאני, פוילא. מארגען שבת א גענצליך נייער פראגראם!

לעצטער סענאם 9-30 און. פרייען פון 80 ג. ביי 2 זל.

א נרבה אדרער א חוב?

- I -

א חנופה אויף שפאם.

(חנופה פירד פון ישיבה - לעבען.)

פון דיר י. ל. ש-ער.

נעמט אונדערנעמען די שטאדטלעך
 נאכטאגס דורכ'ן קאמפאר ווען
 אונדערנעמען געווען די פונדירעם
 פאר די יודישע אינסטרוציעס.
 פון נומער 49 פון דער שטאדט-
 פאטער פריינד האבן פיר אויפגע-
 הויבן דאס די שטאדטלעך פונדירעם
 פאר אלע יודישע אינסטרוציעס צווא-
 פון אלע יודישע אינסטרוציעס צווא-
 צען בודשעט אדר 6% פון זיין נישט
 געמאנדעטען פיל.

יעצט העלן פיר טעלעוויזיען פאר
 דעם נישט געמאנדעטען פיל פונם
 בודשעט - פריילונגאר אויפ'ן יאר
 1930/1, ברייטע צוועקסען פון-
 פילע סעקטארס בלאל די יודישע גע-
 פילקערונג - האט פאסט אויס 30
 גון 33 פראצענט פון אלע שטאדט-
 שיע אפגאוינער - פון דער שטאדט-
 שיע קאסע.

דעם געמאנדעטען אנטפל האבן פיר
 צו פערשפרייטן פנים בודשעט פנים
 בילדונגס-העווען, אויף העלפן פ'הערט
 פארטעווען: פאר די קאנדע-העווען
 141,530. אלע פראצענטען שול-העווען
 362,980, לעהרער - סעקטאריום -
 106,700, אויסער-שול-בילדונג (קיר-
 פון פאר דערהאקסען פון טעלע-
 געמען - 12,000, סעקטאריום פאר
 ארימע שילער - 23,000, סובסעדיען
 פארן אקאדעמיקער - 900. מ"ה
 667,110.

דאס פאר יודישע יודישע קאנדער-
 העווען - 27,000, פאר די 1800 יו-
 יודישע קאנדער און די פארהענגען שו-
 לען אויף דער אלגעמער צעהל פון
 12,000 שילער - קאסע אויס א'נערך
 67,450. צו דעם דארפן צווערע-
 פונם העווען 15,000. סובסעדיעס
 פאר די יודישע געוועלטהעלעך שו-
 לען פון חרדים.

דאנען פונם לעהרער-פענסיע-
 יום, אויסער שול בילדונג, סעקטאר-
 דיעס פאר ארימע שילער און סובסע-
 דיעס פאר אקאדעמיקער גענומען יודישע
 פאסט גענומען.
 דער יודישער אנטפל אנטפל ביל-
 רונגס-בודשעט פערשפרייט אלס 99,450
 ול. אדר קאסע 15% פון די אלגע-
 פונע הוצאות אויף בילדונג.

העווען גענומען די יודישע פונם
 בודשעט פארן פ'הערטעווען שול-
 העווען, האט אויף 116,320. און
 געשטאמט פאר יודישע נור 13,000 ול.
 שיע 12%.

נאך העווען גענומען יודישע פונם
 בודשעט פאר געוועלטהעלעך אויב-
 זעט דער גענומען פיר פ'הערטעווען
 פאזיציעס: פאר קאנדער - סעקטאריום -
 14,700, פאר דער ארימע פערשפריי-
 קעוונג (פ'הערטעווען) 60,000, אלס
 און אנהאלטען 100,000, קאדאציע-
 קאסע פאר ארימע 240,000, רייני-
 גענע הילף 72,310, צווישנעווען
 פערשפרייט נעמען פאר הילף פאר טעלע-
 געווען.

פארמאגער אפגאוינער - 4000 ול.
 טאקע פאר טריבסאלען - 69,000
 סובסעדיעס 45,480, מ"ה 777,440 ול.
 דאס פאר יודישע קאנדער-סעקטאריום
 פונם, טאקע - 2,000, יודישע - הויב
 27,500, וקנים - הויב 19,700, יודיש
 שפיטאל 20,160, קאנדער - געשפרייט
 7,000, קאנדער-קאטעגאריע 7,500, פו-
 בערקולען קאנדער 1,000, ביה לחם
 1,250, נכנסת - אורחום 1,500, לונת-
 הצדק 500, מ"ה 90,110 ול. אדר
 11 פראצע.

נאך העווען גענומען די יודישע פונם
 בודשעט פאר, קולטור און קאסע.
 אויסגאבען העווען פארטעווען: פאר
 דער שטאדטלעך בודשעט 16,880,
 שטאדטלעך מועדום 12,680, סעק-
 טער-העווען 21,000, פרוהמען גיב-
 ליטעקען 3,300, סובסעדיעס פאר
 קולטורעלע אינסטרוציעס 28,350
 מ"ה 82,210 ול.

דאס פאר יודישע יודישע קאנדער-
 העווען 2,000, בודשעט 1,300, קאנדער
 סובסעדיעס 800 ול. מ"ה 4,100 ול.
 אדר 5%.

פונדירען גענומען יודישע פונם בוד-
 שיע פארן געוועלטהעלעך-העווען, דארט
 גענומען פיר:
 אויף סעקטאריום אויפונט 49,310
 פערשפרייט פון אנטשעקענדע קאנדי-
 העווען - 24,000, שפיטאל - העווען
 225,000, שטאדטלעך טעלעוויזיעס
 35,980, פארקען און קאנדער -
 113,460, פארטעווען פ'הערטעווען, סובסע-
 דיעס 16,400, מ"ה 489,000 ול.
 דאס פאר יודישע יודישע אויף פו-
 בערקולען 3,500, שול-העווען און
 7,000, מ"ה 10,500 ול. אדר
 2 1/2%.

די אלע 5 בודשעט-פאזיציעס פו-
 בען אויס צוזאמען 2,132,080 ול.
 פון דער סומע גענומען יודישע 217,160
 ול. און אויב פיר העלפן שווערען
 די אויסגאבען אויף העלפן גענומען
 קאנדיען צווען העלפן פ'הערטעווען
 פ'הערטעווען א גרויסע צעהל יודישע און
 און אין אנדערע צענטערן פון שטאדט-
 שיע שטאדט אד"ג, העט יעדענעמאלס
 די סומע נישט אונדערשטען 300,000
 ול. אדר 13%.

פיר האבן פון יעצט ארוםגעקערט
 די בודשעט - פילען אין העלפן די
 יודישע געוועלטהעלעך גענומען און א
 געוועלטהעלעך פונם, פון האט פ'הערטעווען
 קאנדיען גענומען דאס אפילו אין די
 פ'הערטעווען פונם 33%-30 געשעל-
 קעוונג נור א גרויסע פון דעם האט
 ס'קאסע אחר לייט פ'הערטעווען.
 פריינד העלפן דאס גילר אויסגע-
 קומען העווען פיר זאלען העלפן אויף
 אנהאלטען און טעלעוויזיען די א-
 דערע פילע פונם הוצאה בודשעט,
 העלפן נעמען ארום פ'הערטעווען די פון
 די אלגעמערע אויסגאבען.
 העווען פיר זאלען העלפן געטראכטען

די ישיבה אין לעמושא און דען
 געווען די גרעסטע ישיבה און פוילען.
 די האט פערנומען 4 לענגע הונדערט
 און העלפן פ'הערטעווען זיך געפונען די
 פערשפרייטע מחלקות און כותות, אויף
 העלפן די בחורים זענען איינגעשטעלט
 געווארען דורך די כותות און מסג-
 תום, לייט זענען פ'הערטעווען און
 געווארען.

עמען פלענען די ישיבה - בחורים
 מעג, דאס פאסט יעדען טאג געבן
 טעלעוויזיען פ'הערטעווען, די מעג האט
 איינגעשטעלט א ספעציעלער מסגרת,
 העלפן האט שוין געהאט זענען סומ-
 פאזיציעס צו געווען בחורים האט פ'הער-
 בען געווען נישט חן געווען, זען
 פלענען ער געבען, נומער פ'הערטעווען
 שנתים געבן די גרעסטע גלחים פון
 שטאדט.

האט מען אין לעמושא און דער
 געזען אונטערווען נישט אויסגעקערט
 א לענגע צייט צו דער העלפן פ'הער-
 קענער כעראקטעריסטישע געשעלעך
 האט האט פאסט און דער דארטענדיג
 ישיבה:

אינמיטל און גענומען קען לעמושא
 א בחיר פון זאנער, קאנדיען געווען
 העלפן האט געהאט גענומען לער-
 נען אין דער ישיבה.
 ר' ישראל דער ראש - ישיבה האט
 דעם בחיר פ'הערטעווען און ער און
 נשתיים געווארען פון זיין חרופות און
 בקואות, פערשטעהט זיך אז מען האט
 צוגעכאפט זיין אבן-טוב, געקרוינט
 איהם ס'מ'ן געגען עלוי און איהם
 געגעבען די בעסטע פ'הערטעווען.
 ער און אלס געווען א יאהר 19
 אדר 20, א הויפער, א שלאנגער,
 פונם א קאפ לאנגע, בלאנדע, זענען
 פ'הערטעווען, האט שטארק גרויסע האלב-
 פ'הערטעווען, האלב-פ'הערטעווען אוי-
 נען, א צארט, פ'הערטעווען און א הוי-
 פ'הערטעווען, פ'הערטעווען זיין זענען.
 זען זענען, פ'הערטעווען זיין זענען, גע-
 גינגן פלענען ער אויפגעווען און הנאה

דעם ארמנומטראציע - בודשעט האט
 געקעמט 1,040,520 ול. פון העלפן
 773,240 זענען געשטאמט אויף גע-
 שטען פונדירעם, אדר אנדערע פו-
 זיציעס האט זענען פ'הערטעווען רוב פ'הערטעווען
 גאלע אויסגעווען, דער רעדט נאך די
 שפארטישע אונטערווען פ'הערטעווען זיין אוי-
 פ'הערטעווען, געשטאנענדיג, העלפן און
 קענען פ'הערטעווען א"ה האט זענען נישט
 אריינגעקעמט אינעם הוצאה בודשעט,
 האט דער נעמען פון יודישע געאלען
 פון א מינוטום, דען און דער ארבעט
 פון 700 שטאדטלעך געשטעט (לייט
 דער נעמער ערקלערונג פונם קאמיונאר)
 בילדער דער יודישע נאך דער גע-
 פ'הערטעווען פון 30 געאמעט -
 צווישען העלפן ס'געווען זיך, צופע-
 לינג 7 יודישע - נור א 2%.

דעם ארמנומטראציע - בודשעט האט
 געקעמט 1,040,520 ול. פון העלפן
 773,240 זענען געשטאמט אויף גע-
 שטען פונדירעם, אדר אנדערע פו-
 זיציעס האט זענען פ'הערטעווען רוב פ'הערטעווען
 גאלע אויסגעווען, דער רעדט נאך די
 שפארטישע אונטערווען פ'הערטעווען זיין אוי-
 פ'הערטעווען, געשטאנענדיג, העלפן און
 קענען פ'הערטעווען א"ה האט זענען נישט
 אריינגעקעמט אינעם הוצאה בודשעט,
 האט דער נעמען פון יודישע געאלען
 פון א מינוטום, דען און דער ארבעט
 פון 700 שטאדטלעך געשטעט (לייט
 דער נעמער ערקלערונג פונם קאמיונאר)
 בילדער דער יודישע נאך דער גע-
 פ'הערטעווען פון 30 געאמעט -
 צווישען העלפן ס'געווען זיך, צופע-
 לינג 7 יודישע - נור א 2%.

ר' משה קאמפאנצער און געווען דער
 רעכטער פלאקס-העווען אין דער
 נאנצער אונטערווען, (געווען א זעהר
 גרעסער הויב, געווען א פשוטער יוד,
 אבער געלעבטענדיג א פ'הערטעווען חסיד,
 זיין חשב און אויך געווען א פרויע,
 אבער שוין אנטפלעך פ'הערטעווען
 שווערען, צו די קאנדער האט זי גע-
 האלטען לעהרער, געווען זיין און
 געמוזט און פ'הערטעווען דאס
 הויב אויפ'ן ארוםפארטעווען גילדן,
 דער קאנדער האבען זי געהאט,
 צייט ווען און אפן טאקסער, געווען
 ווען זענען שוין געווען אויסגעגעבען
 און הנח'לע, זענען געווען יודישע און פו-
 זיציעס, און נאך געווען אין דער העלפן.

פון סאפאן פאר די בחורים
 א ביהמ"ד, העווען צוריק רעספאנדירען
 דאס אלע ביהמ"ד האבען די בחורים
 נישט געהאט הערען פ'הערטעווען פ'הערטעווען
 העווען פ'הערטעווען שטאדט, ס'אזו גע-
 רעד אויסגעווען א נח ביהמ"ד.

און אבער די צייט געווען ר"ל א
 זעהר קריטישע, א קריזיס האט גע-
 קערט און פ'הערטעווען אלע געשעלעך
 זענען געלענען ארצה, די באקאנטע
 האבען זיך ר"ל פ'הערטעווען געווען, די
 ערה און פ'הערטעווען, און האט געקט מען
 אז ס'פאטן האט און נוימאן אויפצו-
 גייען א נח ביהמ"ד.

זענען די פלעקסער דארטען פ'הערטעווען
 ראש-הקהל און דער שפיץ געווען
 ווען מען און זענען נעכט, געטראכט
 און געטראכט, און נאכגעשטעלט געטראכט,
 ער שקם אחר פון החבורה, פון ס'אזו
 אויפגעשטענען אבער פון די רעווע-
 קעם, דער גרעסטער חכם פון זיין, און
 האט געווען:

רבותי הערט אויס מען עצה, און
 פון אז ס'העמם האט מען פ'הערטעווען
 געשיקט דעם געוועלטהעלעך געווען.
 געמען פלען איין דער - האט ער גע-
 זאגט פונם גרויס התלבוט - שווי חן
 פון האבען פון חונדערט און צענטי-
 ציג יאהר א פקיד, און רוקא א נעץ
 פקיד פון געוועלטהעלעך פ'הערטעווען און פ'הערטעווען.

שעה און צארט און חנה'לעך געווען,
 אויב זי א חסיד פ'הערטעווען און פ'הערטעווען-
 געווען, העווען זי געלעבט נאך האט אויף
 איהרע יונגע בלעטעלעך; דער חן
 פון יונגע און געווען אויסגעשטען
 אויף איהר פונם און געשט נאך האט
 געשטעט און איהרע אויגען.

פ'הערטעווען פ'הערטעווען ל'הערטעווען און זי גע-
 הען, און די אויגען פלעגט פ'הערטעווען איהר
 קוקען, יעדע חנוכה איהרען פלעגט
 מען נאך ערשטען, און חנוכה פלע-
 גען טאמען מאמע פון עינים א בן-מלך,
 העט העט שפארטעווען און חנוכה פ'הערטעווען
 בען מיט זייער חנה'לעך, קלוגען העט
 פונם איהרען דעם העלפן פאר זיין נוס-
 קעם, פ'הערטעווען, רעכענען און שעה-
 קעם.

דער זאנערער בחור האט יעדען
 שבת געגעסען פ'הערטעווען ר' משה קאמפאנצער,
 דער האט מען זענען נישט געהאט
 אז ער און זיין אויסגעשטעלעך בחור
 און אלעם, בלויז זיין שעה'העט האט
 געמאכט אויף אלע א נומער איהרען,
 און מען האט זיך צו איהרען געצויגען
 פונם איהרען מעןשליכקייט און צו די
 אנדערע בחורים האט פלענען דער
 קעסען.

חנוכה'לעך האט דער בחור נישט פ'הערטעווען
 אונטערווען, ער פלעגט זענען
 פ'הערטעווען פון צייט צו צייט פ'הערטעווען
 אויף איהר א געהעבען בליק, אבער
 פלעגט קוקט זיין געהאנדערט א זען
 האט שפ'הערטעווען פ'הערטעווען פון איהרען,
 און צו העלפן ער און קעמפאל נישט
 אומשטאנד צו דערפ'הערטעווען.

אבער פ'הערטעווען זיין גיט פ'הערטעווען
 הארץ פונם שפ'הערטעווען פ'הערטעווען פ'הערטעווען
 לען צו דער דאווענער ערעלער און
 שעה'העט פלום, און העווען האט אפאל
 געווען און זענען אויגען העלפן זיך
 געגענגען, אבער העווען ער און
 און זיך אויספ'הערטעווען זענען זיין זען
 קוקט איהרען נאך האט איהרען א פ'הערטעווען-
 קעם ארוםגעכאפט און ער האט פ'הערטעווען
 און הארצען געטראכט
 זאל זי טאקע העלפן פ'הערטעווען אפאל
 פ'הערטעווען, זאל זי אויף פ'הערטעווען לע-
 גען און קען דאס נישט גלויבען...

אויף שבת חנוכה האט ר' משה גע-
 האט א חוקה צו פ'הערטעווען צום רבי'ן
 מיט זיין חשב, דאס און געווען זיין
 טראדיציע העלפן אפאל שבת חנוכה
 און ער פ'הערטעווען רבי'ן געהאלפן געהע-
 רען, און אויך דאס פ'הערטעווען ר'
 משה מיט זיין חשב אהעקענעפ'הערטעווען
 צום רבי'ן אויף שבת חנוכה.

דער זאנערער האט שבת דארט גע-
 געסען, כמעט איבער אלען פ'הערטעווען
 לען, אבער זיין חשב אהעקענעפ'הערטעווען
 האט נישט אויסגעקערט, טראץ דעם
 כע פ'הערטעווען פ'הערטעווען זיך צעלוי-
 שבת חנוכה אויף דער נאכט און ער

אבער דער עולם האט איהרען שטח
 געלען.

דער רב און פ'הערטעווען נישט געווען
 אונטערווען פ'הערטעווען פ'הערטעווען פ'הערטעווען
 אבער זעהנדיג זיין זען די דאווענער
 זענען פון דעם נאמען געהארען האט
 ער געמוזט פ'הערטעווען זיין.

אין א קורצער צייט ארום האט
 פ'הערטעווען א בית-חסדר אויף דער
 פקיד.
 ס'האט אבער געווען פ'הערטעווען געווען
 ער - דערעלעט חסידער דער פ'הערטעווען
 לעמער פונם - פון צום רב האבען
 טענהווען קומען פ'הערטעווען יודישע
 און די פ'הערטעווען פון דער פקיד און
 זיך ליע מיט יעדען טאג חסידעס, און
 ס'אזו פ'הערטעווען זענען פ'הערטעווען און
 פ'הערטעווען פון פ'הערטעווען זענען און

פון דענען פון העלפן און דער
 פונם פ'הערטעווען פ'הערטעווען פ'הערטעווען
 מעשה זיין מען קען קיים לעווען די רב-
 זענען פ'הערטעווען נאך דעם דאווענען שרעק-
 ליפען פ'הערטעווען, האט מען געמוזט דאס
 ביהמ"ד אויף דער פקיד פ'הערטעווען זיין.
 אונטערווען אהר ג'הערטעווען און
 מעלער שפ'הערטעווען פ'הערטעווען דורף
 ליפא.

הפנות צו די קהלה-וואהלען.
 לויט מן עס איז ווערן הערן
 דורך דער סאכט שוין אונטערענט
 גענומען פארברענגען צו די פאר-
 שטענדען נייע קהלה-וואהלען.
 דער סאטארטסטע האט צוגעשקט
 א צוריקלער צו אלע קהלות און דעם
 פאריאט ווי די וועלן איהם צושטעלען
 א גענויע ליסטע פון אלע יודישע אידן-
 וואוינער האט געווען זיך און זייער
 שפארט, און עס קומט אויך פאר א
 קענענדיגע העלפע האט דעם צעק
 טרוםצורעדן די קהלה-וואהלען.
 קען געשטעמטער מערסטן און נאך-
 נישט פערמאנען, עבער לויט אלע
 שטרענגע-ליבערען וועלן די וואהלען
 און קהלה-וואהלען וועלן פארקומען
 און א גאנצע קהלה און פון-
 לען, וועל כמעט אויבעראל האט זיך
 די קארעקט פון דער אונטער קהלה
 שוין געקענדיגט.
**נייע ארדנונג ביים צונויף-
 שטעלען די צעמט-ליסטעס.**
 עס איז שפעדיג ענגעווען געווארן
 רען אויף דעם האט די עסט-געשע-
 ערונג פון דער קהלה און נישט ראי-
 יאנעל מוט דעם האט פיל מענטשן
 העלפע געהאלטן אויפער דעם עסט
 אויך פאר פערשידענע פולנאטארטעס
 אין קולטורעלע אינסטרוציעס הערען
 נאך אויפער דעם געשפערט מוט א
 גרויסען עסט, דאנען אונדער העל-
 פע געהאלטן הענט פאר גענומען פאר

פרייט הציונים הרביוניםאים בפולניה, פנייה במשענסטאטאזע.
דונסמאג' ג' מבת, דעם 23-טען דעצעמבער פונקטליך 9 א זיגער אונטער
 קומט פאר אין גרויסען קינג-זאך, קאסינא, א רעפער אט
זאב זשאבאטינסקי
 פון גרויסען ציוניסטשען מנהיג,
 פרייערעס פון העלפ-פערבנד
 פון ציוניסטען - רעוויזיאניסטען
 א.ד.וו. **מיט וואס האבען מיר זיך פערזונדיגט און וואס איז דער אויסוועג?**
 גילעטען צום טראג פון 1,500 ביו 6 זי. פארקער-אין דרוק, פון ה' בעשעטן לויטש-אויס אפגע-קלאר פון ה' נייפלד אלע 10
 בשלען - אין געהעלע פון ה' פוקט אלע 28 זון דינסטאג פון 6 פון. ביי דער קסטע.

זייט בעגריסט!
 זאב זשאבאטינסקי, קומט קען משענסטאטאזע
 דער פרויעס פון דער אלעמליכער רעוויזיאניסטער פראגנוואציע,
 דער אונטערליכער קעמפער פאר דער יודישער נאציאנאלער אויפלעבונג,
 דער גענאלער יודישער פארשוקער, דער פונע פון קלארען פח און לאנד-
 שון פערשאנע, העט געווען אונזער שפארט.
 דער גרויסער מיסטער פון פארט און שרופט העט אונז געזעהן מיט
 זיבן רעפערט אויף דער אטעלעסער עסטע הענען דער יודישער צוקונפט
 און זיבן אויפגאבן ארבעט און ארץ-ישראל.
 פון גאנצע הערען בעגריסטען מיר איהם מיט דעם הארצונען פראגנע-
 יטעלען: ברוך ה' אב

בעקאנטמאכונג.
 איך מאך בעקאנט מינע נ' קונדען, און פון 15 ד. מ. בין איך
 ארויסגעטרעטען פון קאפערצאמיו, מאפיצער' און איך נעם אן
 אלעררט ארבעט ווי: **אמאפאנעס, מאמאראצען, קאזעמקעס א.ד.וו.**
 באדייער ארבעט און בעקאנטמאכען בעדינגונגען.
 איך פערמאג, דאס מינע יודישע קונדען וועלען מיר וויסער געווען.
 מיט אכטונג **יודעל שנייער**
 אלעע 2.

פון דער קאפערצאמיווער האנדעלס-באנק
 מיר הערען געהאיר פיהרט זיך
 א פראצעס ציונישען דער הינער עבטי-
 לונג פון דער הארשאער הענדעלס-
 בטנק מיט דער קאפערצאמיווער הענ-
 רעלס-באנק, נוצער פארק 4, צולונד
 דעם נעמען פון דער בטנק.
 אין דער קעמפער אונטערטונג העט
 די קאפערצאמיווער הענדעלס-בטנק גע-
 האנגען, דאנען און אפגעצויגען גע-
 רוכט העט ון פערשיילע.
 גענען דעם דעווענען בעשלוס העט
 די קאפערצאמיווער הענדעלס-בטנק גע-
 האנגען, דאנען און אפגעצויגען גע-
 רוכט העט ון פערשיילע.
 גענען דעם דעווענען בעשלוס העט
 די קאפערצאמיווער הענדעלס-בטנק גע-
 האנגען, דאנען און אפגעצויגען גע-
 רוכט העט ון פערשיילע.

אכטונג
 שיד און נאלאנ-
 מערעט-סוחרים
 צום קימענדען ווינטער-סעזאן געווען מיר אויס'ס לאגער
 א גרויסען אויסמאהל פון
סאמעיר = שיד (פאמבאשעס)
 אלע סארטען פון קלענעסען געווען גרעסען נומער.
 צום שול-יאהר צו בעקומען סקאק-גיטאמאטיק-לאמשען.
 קומט און אונטערגעט אירן
 געלעגער ווי אויבערלא
קאפערצאמיו, אבוביט
 ניער מארק 2, טעל. 860

די מען אינאדערמיר אונז האט די
 פערשולטיגט פון דער הינער קעמפער-
 רעטייער הענדעלס בטנק און אהר
 לעצטער וועגנען געשלאסען צו טענגע-
 רען 30000 זי. פון שרייטגעבען קל-
 גע הלאזט פאר הענדעלעך קל-
 הענדלעך און מיטל-קלאס.
 פון געוועלענע פארשוקער פארשוקט
 דער דער דעווענען בעשלוס גענומען
 הערען, נעמענדיג און עסט די קיר-
 מיטש צעט, און העלבער עס געווען
 זיך די בעלי-פאנאט און קלנהענד-
 לער.
דער האנדעל איז די געוועל-
בער פאר די הנאות.
 צולויט דעם האט קימענדען דע-
 געריסטאט היינען זיך אן די קריסטלי-
 כע הנאות און ערלונגט געמארען פון
 נעמען דעקערשטען און, טווי ווי אלע
 יאהר, די געהעלבער טען צו האל-
 פערטען און געווען פארשוקער רעבאט.

צום ווינטער - סעזאן 1930-31
 איך פירטעך - געשעפט
מיכאל איידערמאן
 פירסודסקי 5, פראג, קעמפער שטאק, טעל. 305
 און פערזעהן מיט א גרויסען אויסמאהל פון אלעררט פומער - סוחרות
 און אונטערגעט פיל, בלעטען.
פערשיינע דאמט און מענער-פערשוקער
 אין מיין קעמפער-קירושער-ווערקשטער הערען אויסגע-
 פערטיגט אלערליי בעשעלענגען, שוועל רעקלע, לויט די נעקסטע פארדען
 אויסער מיין פערזענליכער אויסמאהל.
 די ה"ה שנבער און קירושער בעקומען א ספעציעלען רעבאט.

Magister Praw,
 pedagog, udziela lekcji, przygo-
 towuje do egzaminów, grupkami
 i pojedynczo. Na żądanie także
 korespondencja i nauki prawne.
 Wiadomość w Administracji.

herbata LYONSA
 ŚWIATOWEJ SŁAWY

QUADRAT RIGA
 najwytworniejsze
 śniegowce i kalosze

פירסודסקי 9 אין הויט.
 יעדער הייסט, אז די ביליגסטע און
 רעזעלסטע קינעלע פון אלערליי ווארען
 געמונט זיך אין דער לאנגיעהרנער פירמע געפרידער
סעלצינארוסטי אין בטרעאוויטש
 העלבע און פערזעהן אויף דעם סעזאן מיט א גרויסען אויסמאהל פון
 פערשידענע פומער, ווי: פאקען, ביבערעסען, פלאטינען, אפאסען,
 סקאקעסען, פישטשטאנעס, זשעבאקעס, קארטקילען שווארצע און גרויע
 בלעטען, היידעס, ביבערעסען, דובלינעס, הייסע פיל און אנדערע.
 עס הערען איך אונטערגעט אלערליי קירושער-ארבעטען
 עס ווערט פערקויפט אין דעמילר צו הורם - פרייען!
 שניידערס און קירושערס בעקומען עקספרא ראבאטען
 קומט און אויבערטיגט אירן
 ביו-יעצט און דאס דעשעל-געשעפט געגען זיך פירסודסקי 1 און יעצט אויבערנע-
 וואנען געווערען אויף פירסודסקי 9 אין הויט.
 טעל. 860 און 860 און 860

געווענען, אז דער מלאך המות העט
 בעשעפעהט פון אונטערשטע און שוויק,
 זעל פויגען עוקר זען פון די יודישע
 שווערען פון הערעס.
 א הערליך ליכטעל, האט גלענצע
 און לעכט העל ארום זיך, און אויך
 דאס ליכטעל חיל מען אויפלעטען,
 עס ברענט נאך, עבער עס צענט און
 א אומעס בעהערשט יעדען אפגעווען
 אויפרייסונגען מענטשען.
 א גרויס הערליך ליכט, העלעט מען
 חיל פערלעטען און איהם אהעקענען
 דעם פלעס.
בית לחם: א גרויסע עולה, טו
 געבויעט וועלען הענגען און פרוהערען
 פאר קעלט, דערפ פון זי צו הילף
 קומען.
 אינגעשטעטע העבען זיך צו דער
 שרעפט שטובים חשוכים און העבען זי-
 ער חוב ערליכט, עבער העט קומט
 שרייט, טו אפגעווען היינט אויך דאס
 ליכטעל און צו צענטען, עס הערט
 אויסגעלעטען, און עס און א גרויסער
 שפאר.
 אויך קוק זיך שרייט, און חיל אויס-
 ווערן דאס אפגען ליכטעל, נאך עס
 און אויסגעלעטען, און זיך דעם גע-
 סמאל.

פירסודסקי 9 אין הויט.
 יעדער הייסט, אז די ביליגסטע און
 רעזעלסטע קינעלע פון אלערליי ווארען
 געמונט זיך אין דער לאנגיעהרנער פירמע געפרידער
סעלצינארוסטי אין בטרעאוויטש
 העלבע און פערזעהן אויף דעם סעזאן מיט א גרויסען אויסמאהל פון
 פערשידענע פומער, ווי: פאקען, ביבערעסען, פלאטינען, אפאסען,
 סקאקעסען, פישטשטאנעס, זשעבאקעס, קארטקילען שווארצע און גרויע
 בלעטען, היידעס, ביבערעסען, דובלינעס, הייסע פיל און אנדערע.
 עס הערען איך אונטערגעט אלערליי קירושער-ארבעטען
 עס ווערט פערקויפט אין דעמילר צו הורם - פרייען!
 שניידערס און קירושערס בעקומען עקספרא ראבאטען
 קומט און אויבערטיגט אירן
 ביו-יעצט און דאס דעשעל-געשעפט געגען זיך פירסודסקי 1 און יעצט אויבערנע-
 וואנען געווערען אויף פירסודסקי 9 אין הויט.
 טעל. 860 און 860 און 860

הפנות צו די קהלה-וואהלען.
 לויט מן עס איז ווערן הערן
 דורך דער סאכט שוין אונטערענט
 גענומען פארברענגען צו די פאר-
 שטענדען נייע קהלה-וואהלען.
 דער סאטארטסטע האט צוגעשקט
 א צוריקלער צו אלע קהלות און דעם
 פאריאט ווי די וועלן איהם צושטעלען
 א גענויע ליסטע פון אלע יודישע אידן-
 וואוינער האט געווען זיך און זייער
 שפארט, און עס קומט אויך פאר א
 קענענדיגע העלפע האט דעם צעק
 טרוםצורעדן די קהלה-וואהלען.
 קען געשטעמטער מערסטן און נאך-
 נישט פערמאנען, עבער לויט אלע
 שטרענגע-ליבערען וועלן די וואהלען
 און קהלה-וואהלען וועלן פארקומען
 און א גאנצע קהלה און פון-
 לען, וועל כמעט אויבעראל האט זיך
 די קארעקט פון דער אונטער קהלה
 שוין געקענדיגט.
**נייע ארדנונג ביים צונויף-
 שטעלען די צעמט-ליסטעס.**
 עס איז שפעדיג ענגעווען געווארן
 רען אויף דעם האט די עסט-געשע-
 ערונג פון דער קהלה און נישט ראי-
 יאנעל מוט דעם האט פיל מענטשן
 העלפע געהאלטן אויפער דעם עסט
 אויך פאר פערשידענע פולנאטארטעס
 אין קולטורעלע אינסטרוציעס הערען
 נאך אויפער דעם געשפערט מוט א
 גרויסען עסט, דאנען אונדער העל-
 פע געהאלטן הענט פאר גענומען פאר

Nie wyrzucacie Waszych pieniedzy!
 Kupując mydła zamiejscowych
 fabryk płacicie wyższe ceny za
 kosztowne plakaty i koszty prze-
 wozu, podczas

**gdy mydło z „Rybka” jest lepsze
 i przytem tańsze.**
Używajcie
Mydło -- tylko z Rybką.
 Częstochowska Fabryka Mydła
DZIUBAS i FISZEL
 SPÓŁKA AKCYJNA.

**שייעגאוועס
 אין קארלאשען
 אלע סארטען באר-שוד
 אין קעמפער פאסענער און אין צו בעקומען אין בעהאווסען
 שיד-געשעפט
 ווענען?
 ארעע 29.**

חנוכה פערליעטאן
 די אכט חנוכה ליכטערך.
 העפער צעט טויזנער יאהר צוגע-
 טור די ליכטעלען אלס פארקענעט פון
 אונזער אפגעווען נבירות, פון אונזער
 נשעוועלען שטעלען אין זי העקען
 אין אונז האט געווען אויף דער צוקונפט.
 זיך פון געשטענען געווען די הינער
 חנוכה-ליכטעלען און געווען זי זי-
 ער פליכטעלען און געווען זיך וועלן זיך
 וויפלעטען, זי פלעטען נאך שטעל
 אויף זי עס קומט פאר א געשענעל
 טייט די פליכטעלען, זי וועלן לעגען.
 טעמפען און דאס אהרעס געווען פון
 דער געווען צונויט זי אויסגע-
 יטען צו הערען אויף אפגיבן.
 אויך בין מיר געהארגען קימענדיג
 אויף דעם אויפגעלעבען קעמפ און
 פאנען היינען העבען זיך סיערע גע-
 שלעסען, אויך בין אינגעלעכען און
 העט געווען:
 די קהלה הייסט סענסורעס אלס
 שטח, האט צוגעט אן די קליינע ליכט-
 לעך, העלבע ווערן אויסגעשטעלט און
 א רחוק און יעדע ליכטעל האט א
 טענדערען נעמען, וואל האט:
 גערשנער-פערפון: א אינסטרוציע,
 האט און געווען געשרייען מיט עמלי-
 כע דרעסירט וואר צורוק דורך אונזערע
 דאמאלערנע פלל-הווער, העלבע הא-
 בען זי ווען געהאט, טו אויף די
 20 שרייבער ערד וועלן זיך אויסגול-
 רען גרויסע ערד וועלן ער-שריבער
 דער היינעל האט זי אים דעווען ליכטעל
 געגען היינען זענען, עס דרעט זיך
 פון טאג צו טאג, עס האט אונטערגע-
 דער חלב און געשטעט שרייב זיך א
 געשטעט, בעלי-פאנאט און סוחרים
 האט האבען דער שרייבערען פער-
 שרייבער חסידות און ארבעט ווען
 געבלוגען מוט פרישעספירען העקס-
 לען.
 דאס דעווען ליכטעל האט האט צו-
 געווען צו פלעטען העל, צענט און
 האלט ביים פערלעטען הערען.
 הענדערקע-שולע פון די פערנע-
 קירען, אויך האט פון די ליכטעלען
 האט די קהלה האט אונטערגענען און
 ון שפעטער זיך מיט ימורים, נאך א

